
Kyrkomötet
Motion 2012:32
av Sven Kragh och Sten Elmberg

Ersättning för kyrkliga handlingar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att till 2013 års kyrkomöte återkomma med ett heltäckande förslag i fråga om ersättning för kyrkliga handlingar.

Motivering

I Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2011 (KsSkr 2012:2) redovisar styrelsen på sid. 40 för sin behandling av KmSkr 2011:3.

Vi delar kyrkomötets uppfattning att prästen inte äger sitt ämbete, utan att kyrkan genom henne/honom tjänar Kristus och församlingen. Vi anser också att Svenska kyrkan måste lösa frågan om ersättning för kyrkliga handlingar utifrån att man själv ser sig som en episkopal kyrka och inte en kongregationalistisk.

Svenska kyrkan har på många sätt under tiden efter millennieskiftet markerat att man är *en* kyrka. Det som blir mest påtagligt för våra kyrkotillhöriga är den annonsering som sker. Kyrkan marknadsför sig som Svenska kyrkan i Karlstad eller Södertälje. Först i andra hand uppmärksammas församlingar och pastorat.

Våra tillhöriga uppfattar sig först och främst som tillhöriga till Svenska kyrkan. Man betalar sin kyrkoavgift till Svenska kyrkan – skattsedeln. Därför blir man mycket förvånad när man inte i systemet kan klara av att välja präst inom Svenska kyrkan.

Mångas liv ser ut som ett garnnystan, som man kan dra i olika lösa ändar på. Någonstans där finns också en stark eller svag ände som har sitt ursprung i mötet med Svenska kyrkan. När glädje eller sorg kommer in i livet, så ser man på sitt garnnystan och kommer ihåg – jag är ju med i Svenska kyrkan. Nu behöver man dra i just den änden. Man har betalat sin kyrkoavgift under hela sitt yrkesverksamma liv, kort eller långt och nu vill man ha kontakt med Svenska kyrkan. Prästen som begravde farmor blev "vår präst". Den vill man ha för det är en del av tråden i livsnystan.

Låt dem inte få möta en kall administrativ hand/röst som svarar: "Den prästen tjänstgör i ett annat pastorat eller är pensionerad."

Kyrkostyrelsen redovisar att för präst som har sin tjänst i Svenska kyrkan, så sker clearing på vanligt sätt och resan betalas av den som önskar handlingen.

Men hur är det för andra präster? Pastoraten förordnar nämligen inte alla gånger. Så här skrev kyrkomötets Tillsyns- och uppdragsutskott i ett yttrande 2010 (EE 2010:9 Bilaga 2):

Det är viktigt att understryka att förslaget förutsätter att församlingarna kommer att förordna präster utefter människornas önskemål även om man i och för sig skulle kunna utföra den kyrkliga

handlingen med ordinarie bemanning. Detta kräver ett pastoralt förhållningssätt där kyrkoherdarna inser hur viktigt det är för många människor att en viss präst får tjänstgöra vid kyrkliga handlingar.

Prästerna har varit lojala och bejakat uppfattningen att man inte äger sitt uppdrag som präst. Men där tar lojaliteten slut. Styrelsen visar i underlaget en enkät, som inte redovisar vilka frågor man ställt och inte hur man svarat. Många pensionerade präster tjänstgör vid kyrkliga handlingar inom familjen och det är då naturligt att man inte tar betalt. Det finns många förklaringar för att man i pastoraten inte vill förordna i samband med kyrkliga handlingar.

En möjlig väg vore: Pastorat som inte anser sig ha ekonomiska förutsättningar att villfara församlingsbornas önskemål får skicka räkningen till stiftet genom kontraktsprosten. Kontraktsprosten har ett underlag från stiftet (med hänsyn till förslaget i 6 Kap 4 § KO i skrivelsen till årets kyrkomöte om strukturfrågor, KsSkr 2012:5 sid. 16) som talar om pastoratens ekonomiska ställning och kan efter anvisning från stiftet bejaka att pastoratet får ekonomisk ersättning för den kyrkliga handlingen av stiftet. På detta sätt får också prosten en möjlighet att följa hur vissa präster använder sin ställning genom begravningsbyråer m.fl. för att ta en orimlig del av de kyrkliga handlingarna i ett pastorat som han eller hon lämnat.

Vi bejakar dock att kostnaden för resa får tas ut av förrättningsförsamlingen av kyrkotillhörig och utbetalas till enskild präst.

Detta anser vi vore en lösning som gör att pusselbitarna i reformen faller på plats i enlighet med de intentioner som fanns vid beslutet 2010.

Vi är också medvetna om att kyrkostyrelsen i sina skrivelser redovisar att man vill se en utredning om kontrakten och dess uppgifter. Vi anser dock att detta är en så viktig fråga att den bör slutföras utan ytterligare försening.

Därför föreslår vi alltså att kyrkomötet uppdrar till kyrkostyrelsen att till 2013 års kyrkomöte återkomma med ett heltäckande förslag i fråga om "Ersättning för kyrkliga handlingar".

Karlstad och Strängnäs den 17 juli 2012

Sven Kragh (C)

Sten Elmberg (C)